

I. negyedév

1. SALAMON – BÖLCSESSÉGET KÉRNI

Ugyan mit kérnétek Istentől, ha biztosan tudnátok, hogy nem fog benneteket visszautasítani? Salamonnak meg volt a választási lehetősége. Dávid halála után ő lett Izrael királya, és a gibeoni tartózkodásának idején álmában az Úr a következő kérdést tette fel neki: „Kérj, amit akarsz, hogy adjak néked” (1Kir 3,5).

Ez még a palackba zárt szellemmel is jobb dolog – mert maga az Isten, az ég és a Föld Alkotója mondta neki, hogy feltétel nélkül teljesíti a kérését.

Salamont, a válasza, a nagy bibliai „imádkozók” közé emeli. Íme, hogyan imádkozott:

„Adj azért a te szolgádnak értelmes szívet, hogy tudja ítélni a te népedet, és tudjon választást tenni a jó és gonosz között; mert kicsoda kormányozhatja ezt a te nagy népedet?” (1Kir 3,9).

Salamon bölcsességet kért, hogy jó király lehessen. Olvassuk el, mint mond a Biblia: „És tetszék e beszéd az Úrnak, hogy Salamon ilyen dolgot kért” (10. vers). Vizsgáljuk csak meg mélyebben a dolgot, Salamon és Isten szemszögéből. Képzeljünk magunkat először Salamon helyébe. Még mielőtt Istenhez imádkozott, Salamon szívét valami nyomasztotta, azaz három dologról gondolkodott:

Dávidhoz való hasonlóság

Összehasonlította magát az atyjával, Dáviddal. Dávid uralkodásának idején stabil volt Izrael politikai helyzete: minden ellenséget

visszavertek. Dávid egy Isten „szíve szerint való” ember volt. Ez biztosan nagy kihívást jelentett Salamonnak, mivel így szólt Istenhez: „Te nagy szeretettel bántál szolgálóddal, Dáviddal, az én apámmal, ahogyan ő is hűségesen, igazán és egyenes szívvel élt előtted. Ezt a nagy szeretetet megtartottad iránta, és fiút adtál neki, aki a trónján ül ma is” (6. vers – Ref. ford.).

Más szóval, Salamonban felmerül a kérdés, hogy vajon Isten továbbra is a Dávid iránti szeretetéből kifolyólag döntött úgy, hogy őt, Dávid fiát teszi meg királynak. Úgy érzi, Dávid árnyékot vet az életére.

Összehasonlítása a gyermekkel

Aztán Salamon elmondja Istenek, hogyan látja önmagát. Így szól: „És most, óh, én Uram Istenem, te tetted a te szolgálódat királlyá, Dávid, az én atyám helyett. Én pedig kicsiny gyermek vagyok, nem tudok kimenni és bejönni” (7. vers). Amikor Salamon király lett, már felnőtt ember volt, de nem érezte magát felnőttnek; úgy érezte, nem érett a feladathoz. Kijelentése egy szerény beismerése a tapasztalatlanságának és kételyének, hogy felkészült az uralkodáshoz.

Összehasonlítása másokkal

Salamon azon is elgondolkodott, hogy ki az a nép, akin uralkodni fog, és nem érezte magát alkalmasnak; szinte félt. Így szólt: „És a te szolgáló a te néped között van, amelyet te magadnak választottál, nagy nép ez, amely meg nem számlálthatik, meg sem írártathatik a sokaság miatt” (8. vers). Vagyis ezt mondja: „Hej, hát ez Isten választott népe; ki vagyok én, hogy uralkodjak FELETTE?”

Amikor aznap este, Gibeonban, Salamon aludni tért, elméjét minden bizonnal ilyen gondolatok nyomasztották, amióta csak elfoglalta helyét a trónon. Ekkor jelent meg neki Isten álomban, felismerve az új király szívharját. Gyakran megtörténik, hogy éppen azzal kapcsolatban álmodunk, ami a szívünket nyomja, ebben az esetben azonban maga Isten volt az, aki az álmot kezdeményezte.

Ti mit kérnétek?

Most bújjatok vissza a saját bőrötökbe. Az elején feltettük nektek a kérdést, hogy mit kérnétek Istentől, ha biztosan tudnátok, hogy nem

fog benneteket visszautasítani? Gondolkodtatok már rajta? Gondoljátok, hogy a ti imátok is bekerülnek a nagy bibliai imák közé? Ne tetessétek magatokat Isten előtt, hogy olyasmit mondjatok, ami jól hangzik, vagy nagyon lelkes dolog, vagy úgy gondolva, hogy semmi jelentős dolgot nem tudnátok kérni, mivel ti nem vagytok uralkodók. Ez csak a szív kérdése. És vajon mi van a szívetekben? Salamon imája hatalmas, mert tiszta szívvel imádkozott. Hallgassátok meg, mit ígér Isten azoknak, akiknek a szívük tiszta.

„Mert így szól a magasságos és felséges, aki örökké lakozik, és a kinek neve szent: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörtött és alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok lelkét, és megelevenítsem a megtörték szívét” (Ésa 57,15).

Habár imáitok nem kerülhetnek bele a Bibliába, mégis nagyra becsülheti őket Isten. Esetleg meg is lepődhetnek azon, hogy Isten megadta a szívetek kérését – sőt, azon felül is adott, akár Salamonnál!

Legyenek ma az imáink őszinték, szívből jöveők. Kérjük azt, ami nekünk és másoknak is a javát szolgálja, Istent pedig az Őt megillető helyre teszi.

2. OK A DERŰLÁTÁSRA

„A vidám elme jó orvosságul szolgál; a szomorú lélek pedig megszárazsztatja a csontokat.” (Péld 17,22)

A Biblia nem pszichológiai tankönyv, de a legbölcsebb tanácsokat adja ahhoz, hogy már ma és most boldogok lehessünk. Salamon Példabeszédeiben, a 17,22-ben például, azt olvassuk, hogy „a vidám szív a legjobb orvosság, a bánatos lélek pedig a csontokat is kiszárítja” (Ref.ford.).

Ezt az egyszerű állítást használták fel nemrég, és az orvosi egyetemen elvégeztek egy átfogó kísérletet, amelyet a szívbetegségek egyik ismert szakorvosa vezetett. Az egyik orvosi szakiratban beszámoltak e szakorvos kísérleteinek eredményéről, és a cikk a következő cím alatt jelent meg: „A szívbetegék számára a derűlátás életet jelent, a borúlátás (pesszimizmus) meg halált”. Így kezdődik a cikk: „Az egészséges életszemlélet elősegíti a beteg szív gyógyulását”.

A másik szívorvos, aki a depresszió, a félelem és a harag hatását tanulmányozta a szívbetegeknél, beismerte: „Sajnos nem tudjuk, hogyan kellene ezeknél a betegeknél megváltoztatni a negatív érzéseket”.

Azonban, az Istenbe vetett hit gyökeres változásokhoz vezethet. Azok, akik a jelenlegi bajok mögé látnak, és bíznak Isten jóságába, a betegségek ellenére mindig vidámak és boldogok lehetnek.

Figyelemre méltó, hogy a Megváltó több alkalommal is kijelentette: „Ne félj” (Máté 9,2, stb.). Mert tudja, hogy az élet tele van bajokkal. Jézus ekként bátorít bennünket: „... bízatok én meggyőztem a világot” (Ján 16,33).

Az összes szorongást, aggodalmat és terhet ma is letehetjük, és ott hagyhatjuk Isten kegyelmének királyi széke előtt. Isten ma is ugyanaz, és kész levenni rólunk a terhet. Adjon ez a mai istentisztelet is tisztességet és dicsőséget Istennek, Ő pedig, az ígérete szerint, adjon nekünk békét és örömet Krisztusban.

3. TARTSD MEG, AMIT PARANCSOLTAM

„Fiam! Az én tanításomról el ne felejtkezzél, és az én parancsolatimat megőrizze a te elméd. Mert napoknak hosszú voltát, és sok esztendőös életet, és békességet hoznak néked bőven. Az irgalmasság és igazság ne hagyjanak el téged: kösd azokat a te nyakadra, írd be azokat a te szívednek táblájára; így nyersz kedvességet és jó értelmet Istennek és embernek szemei előtt.”

(Példabeszédek 3,1-4).

Habár ez a figyelmeztetés apától fiúhoz szól – ami már így is sokat számít – mégis világosan tükrözi azt a figyelmeztetést, amelyet Isten intéz a gyermekeihez a parancsolatainak megtartásával kapcsolatban. Erről gondolkodva általában abba a kísértésbe esünk, hogy ezt a Tízparancsolatra vonatkoztatjuk, és azt mondjuk, „nos, azt senki nem tudja megtartani tökéletesen”, vagy „Jézus krisztus volt az egyetlen, aki meg tudta tartani”. Bizonyos értelemben ez igaz is, de a salamoni figyelmeztetés inkább vonatkozik a parancsolatok igazságosságára. A vers szavai először is azt sugallják, hogy megvizsgáljuk az Atya parancsolatainak tekintélyét, amelyeket joggal ad nekünk, mint

gyermekeinek (Isten gyermekeinek). Másodszor, be kell látnunk, hogy az Ő parancsolatai a javunkat szolgálják, ha ugyan megtartjuk azokat. Ha nem, akkor is tekintélyesek, ám olyan szavak, amelyek elítélik a hitetlenségünket és az engedetlenségünket. Sokkal jobb, ha lehetővé tesszük a számukra, hogy hasznossá váljanak az életünkben.

Az Atya figyelmeztet, hogy „el ne feledkezzünk” arról, hogy „az Ő parancsolatait megőrizze elménk”. Mi tudjuk mit jelent valamit megtartani, megőrizni. Megőrizni, a szó legszorosabb értelmében azt jelenti, hogy valamit figyelmesen biztonságos helyre teszünk, hogy lehetőleg minél jobb állapotban maradjon. Az emberek manapság olyan antik dolgokat is őriznek, amelyek nemzedékek óta a családjukban vannak. És ezeket a régiségeket gyakran több tíz-, meg száz-ezer dollárra becsülik.

Ha megtartjuk Isten parancsolatait, nem csak nekünk lesz jó, hanem gyermekeinknek és unokáinknak is. A közösség jólétét is befolyásolják, amelyben élünk. Isten parancsolatainak megtartása tehát hasznos és áldásos. Meghosszabbítják életedet, békességet hoznak neked. „Mert hiszen az Úr lesz az oltalmad, vigyáz a lábadra, nehogy törbe essék.” (Péld. 3,26 – SZ.I. ford.).

Ez a mai is egy jó nap arra, hogy megengedjük Istennek, véssé ismételten belénk az iránta és a parancsolatai iránti szeretetet.

4. ISTEN GONDOSKODIK A BÖLCSESSÉGRŐL

„Mert az Úr ad bölcsességet, az ő szájából tudomány és értelem származik. Az igazaknak valóságos jót rejteget, paizst a tökéletesen járóknak, hogy megőrizze az igazságnak *útjait*, és *kegyeseinek útját megtartja*.” (Példabeszédek 2,6-8)

Amikor látjuk, milyen csodálatos dolgokkal ajándékoz meg Isten bennünket, szívünk megtelik örömmel. Isten miatt létezőnk, és ő ismeri az életkörülményeinket. Az övéit folyamatosan ébresztgeti a fásultság állapotából, hogy felébredjenek az édes lelki áldásokért. Felkészíti a szívünket. A szerző szerint: „hogy megőrizze az igazságnak *útjait*”. Isten minden bölcsesség forrása, és nagylelkűen adja azoknak, akik kérik Tőle. Nem csak adja, hanem Ő az, aki ösztönöz bennünket arra, hogy kérjünk az isteni bölcsességből. Ha éhezitek és

szomjazzátok az igazságot, akkor tudnotok, kell, hogy Isten kegyelméből jelent meg bennetek a vágy – az Ő igazsága ismeretével való táplálkozás szükségérzete –, hogy az betölthesse a lelketeket. Hogy mivel táplálkozzon, ennek a szükségét is Ő teremti meg. Jézus mondta: “ Boldogok, akik éheznek és szomjúhozják az igazságot: mert ők megelégtettek” (Mát 5,6). Az éhség és szomjúság természetes analógiája feltárja Isten természetét és bölcsességét, amellyel megfelel az Ő szentjei szükségleteinek. Ha nem vagytok éhesek, a tápláléknak semmi jelentősége nincs a számotokra, ha nem vagytok szomjasak, nincs szükségetek a vízre. Salamon nem az ideiglenes éhségről és szomjúságról beszél; arról a nagy szükségéről szól, amit be kell tölteni. Voltatok-e már olyan éhesek, hogy szinte rosszul lettetek? Ilyenkor csak arra gondoltok, hogy mivel csillapíthatnátok az éhségeteket. Igaz? Ezt a módszert találta ki Isten arra, hogy bölcsességet biztosítson a népe számára. Az igazi éhség csillapodik, mivel Ő megadja, amire szükségünk van.

„Az ő szájából tudomány és értelem származik“, mondja Salamon. Isten ajándéka nem egy távoli, megközelíthetetlen helyen található. A bölcsesség és ismeret isteni ajándéka sohasem volt még közelebb azokhoz, akik keresik. Az Isteni bölcsesség értetlen, semmi sem tette tönkre, és szorosan összefügg az igazságossággal. Az Ő Szava a szent célokra elkötelezett, elválasztott szenteknek szánt javak kincstára. Sokan kutatják manapság Isten Szavát, abban a reményben, hogy felfedeznek valamilyen titkot, illetve felfedezik a gazdagság, az egészség és a siker titkát. Megtalálhatják ugyan, de ezek a dolgok nem az Ő gazdagságának ajándékai. Isten az Ő Igéjében a megfáradtaknak megnyugvást és békességet kínál. A csalódottakat és csüggedteket bátorítja. A tévelygő, elveszett gyermekének útjelző táblákat állít, és új esélyt ad azoknak, akik az Iránta való szeretet elvesztése miatt eltévelyedtek és most szomorúak. A fáradtaknak menedéket kínál, „paizst a tökéletesen járóknak”. Való igaz, hogy „kegyeseinek útját megtartja“.

A mai nap éppen alkalmas arra, hogy ismét ajándékot kapjunk az isteni bölcsesség és tudomány a forrásából ismét.

5. MILYEN „ÍZŰEK A SZAVAID?

„Lépes méz a kedves beszéd: édes a léleknek és gyógyulás a testnek” (Péld 16,24).

A szavak erőteljesek. Ha visszatekintünk a múltba, láthatjuk, hogy sok jelentős esemény éppen a szavakkal áll összefüggésben.

A szavak jelentőségét nem lehet túlhangsúlyozni, éppen ezért Salamon Példabeszédeinek ez a verse nagyon fontos a számunkra. Salamon elmondja benne, hogy a kedves, gyengéd szavak mind a test mind a lélek számára nagyon jók. Egyszerűen kijelenti, hogy a kellemes szavak bátoríthatnak, felemelhetnek valakit, vagyis képesek másokat drasztikusan befolyásolni.

Itt most meg kellene állnunk és elgondolkodnunk. Mert ugyanúgy érvényes, hogy a kellemetlen szavak elcsüggeszthetnek és megbánthatnak. Ez azt jelenti, hogy Isten egy nagyon hatékony eszközt bízott ránk – a hangot.

Hangunkkal és a kimondott szavakkal építhetitek a bizalmat, az önbizalmat, világos képet festhettek arról, hogy ki az Isten, mi a terve az ember életével, és testi-lelki áldást kérhettek az adott személyre. Ugyanezzel a hangunkkal elcsüggeszthetünk másokat, beszennyezhetjük az Istenről és az emberről alkotott elképzelését.

Azzal a kérdéssel találjuk magunkat szemben, hogy milyen felelősségteljesen használtuk Istennek ezt az ajándékát, amelyet ránk bízott?

Fiatalok, milyen szavakat mondtatok egymásnak az iskolában a hét folyamán?

Házastársak, hogyan beszéltetek a hét folyamán egymással és a gyerekekkel? Gyerekek és fiatalok, milyen szavakat intéztetek édesapátokhoz, édesanyátokhoz?

És milyen volt a beszédetek a munkahelyeteken, vagy társas találkozóitokon? Vajon embertársaitok, a veletek való beszélgetés után megteltek melegséggel és kedvességgel a ti kimondott szavaitoknak köszönhetően?

Vajon a ti beszédetek is lépesmézhez hasonló a szép szavak miatt, amit használtok?

Ezzel az igehellyel Isten arra emlékeztet bennünket, hogy a szavaink hatalmas eszközök és arra kér bennünket, hogy jól használjuk őket.

Ha a szavaitokat összehasonlíthatók valamilyen ízzel vagy illattal, ugyan milyen ízű vagy illatú lenne? Édes, mézillatú? Vagy az őszinte választók olyan savanyú lenne, mint a citromlé, vagy olyan keserű, mint a kávé zacca?

Használjuk az Istentől kapott ajándékot a legjobb módon, és engedjük meg Istennek, hogy megtisztítsa szavaink forrását, a szívünket, mert a szívnek teljességéből szól a száj.

6. MEGISMERÉSRE JUTNI

„Bizodalmod legyen az Úrban teljes elmédből; a magad értelmére pedig ne támaszkodjál. Minden te *újaidban* megismered őt; akkor ő igazgatja a te *útjaidat*.” (Péld 3,5-6).

Istենen kívül van-e még valaki, akinek hiszel, akiben fenntartás nélkül megbízol? Azt mondtam Istենen kívül, mivel mindnyájan tudjuk, hogy Benne megbízhatunk. De van-e még valaki, akiben megbízhatunk, akinek hihetünk? Van-e megbízható barátotok, kedves rokonotok, akinek teljesen hisztek, hogy az életeteket is rá tennétek? Ha igen, akkor igazán áldottak vagytok. Áldottak vagytok, mivel akkor soha nem tapasztaltátok meg azt a fájdalmat, amit akkor érez az ember, amikor valaki visszaél a bizalmával, amikor valaki elhagyja, amikor valaki hátat fordít neki éppen akkor, amikor a legjobban szüksége volna rá. Nehéz megbízni más emberekben, bármilyen közel állnak is hozzád. Sohasem lehetünk teljesen biztosak... És önmagunkban megbízhatunk-e? Hallottunk már arról, hogy valaki 100%-ban bízik a maga ítéletében, hogy sohasem haboznak, bármilyen helyzetbe jutnak. Ti elmondhatjátok-e ezt önmagatokról? Gyakran hallunk másoktól ilyen tanácsokat: “bízz a saját megítélésedben” vagy “támaszkodj a saját megérzéseidre”. Ez legtöbbünknek gondot okoz, akár beismerjük, akár nem. Gyakran nincs igazunk! Én beláttam, s remélem ti is belátjátok. Ezt nem könnyű bevallani. Hallottátok már, amikor egy-egy híresség, az interjú alatt, amikor feltették neki a kérdést, hogy mit megváltoztatna meg az életében,

így válaszolt: „Semmin sem változtatnék; vagyis ha még egyszer végig kellene csinálnom, mindent ugyanígy tennék”. Életük gyakran zűrzavaros, amit nehéz bevallani. Nagyon nehéz beismerni, hogy az életben néhányszor rossz döntést hoztunk. De mi a véleményetek az Úrba vetett bizalomról? Vajon mindenben hiszünk Istennek, vagy azzal vagyunk elfoglalva, hogyan segítsünk Neki abban, hogy eljuttasson bennünket oda, ahova el szeretnénk jutni?

A mai igehely arról szól, hogy teljes szívvel kell bízunk Istenben. Mindenben hinni kell Neki, még hozzá fenntartás nélkül. Míg a barátok és a család, akikben megbíztunk, de eljátszották a bizalmunkat és talán a jövőben is cserbenhagynak bennünket, Isten soha nem hagy el bennünket. Kínoznak-e benneteket olyan gondolatok, hogy Isten egyszer a múltban elhagyott benneteket, volt-e egyáltalán ilyen gondolatotok? Talán azt mondhatjátok: „... Nem hagyott el, esetleg talán nem hallotta az imámat. Válasz nélkül maradtam az adott helyzetben, és azt sem tudtam, miért”. Megtörténhet, hogy azt gondoltuk: Istenben bízunk, közben meg egyszerűen önmagunkra meg a saját felfogásunkra támaszkodtunk?

A megértés hiányát csak egyetlen módon orvosolhatjuk: „Bizodalma legyen az Úrban teljes elmédből; a magad értelmére pedig ne támaszkodjál. Minden te *útjaidban* megismered őt; akkor ő igazgatja a te *újaidat*“.

A mai nap egy jó alkalom arra, hogy megszűnjünk bizonytalan alpra támaszkodni; hogy megengedjük Istennek, hogy biztonságos, erős alapra állítson bennünket, egy elmozdíthatatlan sziklára, amely maga az Úr.

7. A KIMONDATLAN SZAVAK

„Az igaznak ajkai azt tudják, a mi kedves; az istenteleneknek szája pedig a gonoszságot“ (Péld 10,32).

Ismertek olyan embereket, akiknél úgy működik a beszéd, hogy „ami a szívéen, az a száján“, vagyis nem gondol arra, mit fog mondani, vagy hogyan fogja azt a valamit kimondani?

Olyan emberek is vannak, akik talán nem fogják mindig kimondani azt, amit gondolnak, de csodálják azokat, akik ilyen „szókimon-

dóak“, és gyakran figyelmen kívül hagyják, milyen hatással lehet szavuk a körülöttük élőkre. Néha előfordul, hogy a sietve beszélő szavait nem követik az érzések. Máskor viszont, a személy, aki más körülmények között nem mondana elhamarkodott szavakat, az érzelmeiktől ösztönözve, amelyeket később megbán. Akik megszokták azt, hogy „kimondják, amit gondolnak“, részben azzal magyarázzák a dolgot, hogy hát ők olyanok, amilyenek; Isten Szava azonban arra int bennünket, hogy ügyeljünk a szavainkra. Valaki talán azt mondja, hogy ez nem becsületes, sőt, félrevezető, és hogy az attól való tartózkodás, hogy kimondjuk, amit gondolunk, sem önmagunknak, sem másoknak nem használ. De nézzük meg, mit mond Isten Igéje ezzel kapcsolatban.

A gondolataink figyelmetlen és hanyag kibeszélése, gyakran mások megsebzését szolgáló eszközzé válik. Akik nem ügyelnek a nyelvükre, valójában a társadalmi normák ellen láznak. Úgy tűnik, hogy manapság, férfiak és nők, abban versenyeznek egymással, hogy ki fog többet káromkodni.

De mi a helyzet Isten gyermekeivel? Mit tegyünk, amikor abba a kísértésbe esünk, hogy megengedjük az érzéseinknek, a haragunknak, a sértettségünknek, a féltékenységünknek, hogy beszéljenek helyettünk? Vajon minden gondolatot, amely megformálódik a fejünkben, ki kell mondani? Nem kell ügyelnünk arra, hogy mely szavak elfogadhatóak? Ha felmerül bennünk a gondolat: „elfogadhatóak, de kinek a részéről“? Akkor álljunk meg és gondolkodjunk el azon, hogy a szavainknak, a gondolatainknak és a cselekedeteinknek Isten részéről „elfogadhatóaknak“ kell lenniük. Ti is gyorsan kimondjátok azt, amit gondoltok? Jusson eszetekbe, hogy „az istenteleneknek szája pedig a gonoszságot“ szólja. Ez sokkal többet jelent, mint gondolnánk. Vizsgáljátok meg a különbséget az igazak és a gonoszok szájáról szóló mondatban. Az igaz kedvesen, bölcsen szól, nem engedi meg, hogy hirtelen, meggondolatlan szavak hagyják el az ajkát. Az istentelen elhirtelenkedve szól, és gyakran megengedi, hogy meggondolatlan, ellenőrizetlen szavak hagyják el a száját. Az igaz tudja, hogy nem minden megformálódott gondolat alkalmas a kimondásra, az istentelen ezt nem tudja. Nem hiába tanácsol bennünket az Új Testamentum: A ti beszédek mindenkor kellemetes legyen, sóval

fűszerezett; hogy tudjátok, hogy mi módon kell néktek kinek-kinek megfelelnetek.” (Kol 4,6).

A mai nap éppen alkalmas arra, hogy megengedjük Istennek, hogy závárt tegyen a mi szánkra, hogy csak jó szavak hagyják el ajkunkat, amelyek építenek, nemesbítenek, segítenek, vigasztalnak, bátorítanak, erősítenek.

8. VIGYÁZZ, MERT AZ IRIGYSÉG ELVAKÍT

„Ne irigykedjék a te szíved a bűnösökre; hanem az Úr félelmében légy egész napon“ (Péld 23,17).

Az irigységet az értelmező szótár így határozza meg: „valakitől elkíván valakit, vagy valamit, szeretné, ha ez inkább az övé volna“. Ez egy veszélyes dolog, és sajnos, sok tekintetben nyomasztólag hat az egész társadalomra.

A reklámok, nem kis eredménnyel, keltik fel az emberekben az irigységet, főleg, amikor új termékekről van szó, és hogy le ne maradjunk, elmegyünk és megvesszük. A divatgyártók igyekeznek úgy kreálni, hogy mi is olyanok akarjunk lenni, mint a modellek, tehát hogy megvegyük a felkínált ruhát. A zene és a sportélet sztárjai pazar életmódot folytatnak, amit mi megirigyelünk, és egyre inkább mi is úgy szeretnénk élni. Mindez az idő, az irigység, a féltékenység és a vágy nyomorúságossá teszi az életünket, és nem látjuk a valóságot, hogy e vágyott dolgok közül semmi sem okozhat tartósan örömet és boldogságot.

Érdekes, hogy a bibliavers kezdetén Salamon a fiát tanácsolja, mit tegyen, amikor más uralkodó elé kell állnia. Salamon a könyvének nagy részében éppen azzal foglalkozik, hogy a fiát felkészítse, hogy majdan jó uralkodó legyen belőle. Ezért ez a vers más dimenziót kap, mert a király szemével látjuk a dolgokat. A király szeme nem csak egyén fejlődését látja, hanem az egész királyság és nép fejlődését.

A legfontosabb, amit meg kell tanulni, akár királyról, akár egyszerű emberről van szó, az istenfélelem. Salamon tudta, hogy ez az igazság, mert amikor a király vagy bárki tudást, értelmet, bölcsességet kér Istentől, és igyekszik Istennek tetsző életet folytatni, akkor Isten kiárasztja áldásait, megadja a legszükségesebbeket.

A bűnös természet szereti eltúlozni a dolgokat. Mindig kifelé irányítja a tekintetünket: egy új autóra, új munkahelyre, újabb anyagi javak felé. Ez az elferdült logika aztán azt mondja nekünk, hogy ezek jó dolgok, és hogy Istennek ezt meg kell adnia nekünk, ha nem, akkor magunknak kell mindent megtennünk azért, hogy ezeket megkapjuk, mert ezek a dolgok megnyugvást, örömet és előrehaladást hoznak nekünk. Ez a gondolkodásmód keseríti sokak életét.

A legfontosabb dolog az életben viszont az, hogy a kapott kijelentések szerint éljünk, mert Jézus maga mondta, az Ő célja, hogy bővelkedjünk az életben (Ján 10,10).

A sátáni hazugságok azt üzenik nekünk, hogy akár vétkezünk, akár nem, de ha rendelkezünk mindazokkal, amivel mások is rendelkeznek, akkor boldogok és elégedettek leszünk. Való igaz, hogy a dolgok halmaza, a bűn, a fényűző élet nem hoz megelégedést, mert soha nem is hozott, és soha nem is fog. A megelégedés a szív állapota; a szívünkbe örömet és megelégedést pedig csak Jézus Krisztus hozhat.

Kezét még felettünk tartja, még halljuk a hívását, szándéka ma is ugyanaz: hogy megáldjon bennünket és bőven adjon nekünk életet. Pál apostol arra szólít bennünket, hogy nézzünk utána, milyen az Isten előtt kedves életforma, Isten pedig az Ő ígéreteit mindig teljesíti. Ez a mai istentisztelet is erősítse bennünk a felismerést, hogy tudhassuk, mi az Istennek kedves, jó és tökéletes akarata (Róm 12,2), „az Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok áraszsa minden kegyelmét; hogy mindenben, mindenkor teljes elégségetek lévén, minden jótéményre bőségben legyetek” (2Kor 9,8).

9. A TÖRVÉNYTELENSÉG CSELEKVŐINEK ROMLÁSA

„Az Úrnak félelme hosszabbítja meg a napokat; az istenteleneknek pedig esztendeik megrövidülnek. Az igazaknak reménysége öröm; az istenteleneknek várakozása pedig elvész. Erősség a tökéletesnek az Úrnak *útja*: de romlás a hamisság cselekedőinek“ (Péld 10,27-29).

Az emberek manapság sok minden félével szeretnék fenntartani az életüket, hogy még tovább éljenek, jó egészségben. Dollár milli-

árdokat költenek a különböző hozzáférhető módszerekért, amelyek olyasmit ígérnek az embereknek, amire ők vágnak. Léteznek egészségklubok, egészséges ételek, étel-kiegészítők, vitaminok, más gyorsan ható készítmények, hogy hathatósabbá tegyék a hosszabb, egészségesebb életről adott ígéreteket. Jó az, ha az emberek gondolnak az egészségükre, az élet isteni ajándékának jó sáfáraiként. A Biblia azonban nem testi vonatkozásban beszél a „hosszú“ életről. Találkozunk más isteni ígérekkel is a napjaink hosszúságát illetően, amelyek azonban az Úr félelmén alapulnak. De nem csak ezt olvassuk, hanem azt is, hogy a törvénytelenek nem fog sokáig virágozni, se örökké tartani. A mi elferdült értelmezésünk szerint a „gyarapodás, fejlődés“ csak a gazdagságot, egészséget, erőt és befolyást jelentheti. Majdnem elhisszük, hogy a törvénytelenek megjutalmaztatik. Gyakran gondoljuk, hogy a törvénytelenek jobban boldogulnak, miközben Istennek igaz gyermekei szegénységben élnek, vagy üldözöttek. Ha így gondolkodunk, akkor a világ szerint gondolkodunk.

A mai igehely a törvény nélkül élők igazi állapotáról beszél nekünk: az istenteleneknek pedig esztendeik megrövidülnek. Az istenteleneknek várakozása elvesz, és félelem tölti el a hamisság cselekedőit. A lépések, amelyeket az istentelenek próbálnak tenni a fejlődés érdekében, azokat a saját helytelen cselekedeteik érdekében teszik, hogy meghosszabbítsák a törvénytelenességben folytatott életüket, ami nem fog sikerülni nekik. Isten igaz gyermekei megállnak, s amit az istentelenek gazdagságnak tartanak, szegénységbe fordul. Várakozásaik és reményeik szertefoszlának – gonosz terveik végül elvesznek. Adolf Hitler minden gonoszkodásának eljött a vége. Nem valósította meg mindazt a gonoszságot, amit eltervezett – hogy a világ urává váljon, és hogy létrehozson egy genetikailag tiszta fajt, amely beleilleszkedne elferdült terveibe. A hamisság cselekedőinek csupán összeomlást ígértek. Isten gyermekei szemlélhetik az ideiglenes gazdagságot, egészséget és a törvénytelenek cselekedőinek felvirágzását, és csodálkozhatnak rajtuk, de gondoljanak arra, hogy a bűnösökre végül szegénység és halál vár. Isten népére Jézus Krisztus igazságának igazi gazdagsága vár. Az *Úrnak félelme hosszabbítja meg a napokat*, az igazaknak reménysége öröm, az Úrnak útja a tökéletesek erőssége.

A mai nap egy jó nap arra, hogy megértsük, hogy ami a törvénytelenek gazdagságának tűnik, az valójában az ő szegénységük. S az,

ami az igazak szegénységének látszik, igazi gazdagság a Krisztusban, és csak ez áll meg örökre.

10. A LÉLEK ÉRTÉKE

„Az igaznak gyümölcse életnek fája; és lelkeket nyer meg a bölcs.”
(Péld 11,30)

Egy ismert hetilap egyik cikke beszámol egy emberről, aki tudni akarta, hogy „ateistaként” mit veszíthet. Nem tudta, hogy a „lelkét” örökre elveszítheti. Egy apa, egy ugyancsak ateista fiának, 100 dollárt fizetett azért, hogy eljárjon a templomba. Vajon mennyi lehet a lelke üdvösségének az ára?

Ti mennyit fizetnétek azért az alkalomért, hogy bizonyóságot tehessetek egy ateistának? Pál apostol nagy árat fizetett azért az igyekezetéért, hogy elvigye az evangéliumot azokhoz az emberekhez, akik nem hallottak Jézus Krisztusról. Sokat utazott az akkor ismert világban. Beszámolt a hajótörésekről, bebörtönzésekről, megostoroztatásokról, megkövezésekről, megbotozásokról, kimerültségről, éheséről, fagyoskodásról, és sok más veszélyes helyzetről, amelybe jutott (2Kor 11,23-28).

A missziómunkában eltel kétezer évben, az önfeláldozó emberek elhagyták otthonaikat, hogy mások, máshol megismerhessék a Jézus Krisztust. Üldöztetések és más veszélyek között vitték a Jézus Krisztusban való üdvösség üzenetét. Sokan életüket veszítették, még többen üldözve voltak. A ma ismert világ különféle tájain, nyilvánosan beszélni Jézus Krisztusról veszélyes dolog; börtön, megkínzás, sőt halál járhat érte.

De ha megnézzük Jézus Krisztus értünk hozott áldozatát, minden áldozat, amelyet az Örömmüzenet hirdetése érdekében hozunk meg, kifizetődik, mert az ember értékes, minden dolognál drágább.

Kérjük meg Istent ma, hogy naponta szítsa bennünk az elveszetek iránti szeretetet, és tanítson meg bennünket arra, hogy a legjobb módon tudjuk nekik bemutatni a Megváltóról szóló igazságot.

11. A MINDENNAPJAINK

„Minden napjai a szegénynek nyomorúságosak; a vidám elméjűnek pedig szüntelen lakodalma van.” (Péld 15,15)

Amikor Tamara a 104. születésnapját ünnepelte, a hosszú életét „a nevetésnek, az Úr Istennek és néhány apróságnak köszönte meg”.

„Nem tudom meddig fog még Isten éltetni engemet”, mondta, „de én hálás vagyok Neki mindazért, amit eddig kaptam Tőle.”

Nem sokan fogjuk megérni ezt a kort, de annyit megtanulhatunk Tamarától, hogyan élvezhetünk minden istenadta napot.

Nevetés: „A vidám elme megvidámítja az orcát; de a szívnek bánata miatt a lélek megszomorodik” (Péld 15,13). Az igazi boldogság mélyen az ember lényéből indult, és kiül az ember arcára.

Az Úr Isten: „Az Úrnak félelme a bölcsességnek tudománya, és a tisztességnek előtte jár az alázatosság” (Péld 15,33).

A kis, apró dolgok: „Jobb a paréjnak étele, ahol szeretet van, mint a hizlalt ökör, ahol van gyűlölség” (Péld 15,17). Ösztönözni a szeretetet az emberi kapcsolatokban, élvezni az élet apró örömeit, fontosabb a gazdagságnál és a sikernél.

Nem fogjuk mindnyájan megérni ezt a nagy életkort, de mindnyájan élhetünk naponta boldogan, nevetve, az Úr Istennel, és azokkal az apró dolgokkal, amelyek örömmel és megelégedéssel töltik be az életünket.

12. A CSODÁLATOS PÁR

„Amit leginkább kell embernek kívánni, az irgalmasság az, és jobb a szegény a hazug férfiúnál” (Péld 19,22).

Egy kedves, becsületes taxisofőr egy órán át járta a város utcáit, hogy megtalálja az asszonyt, aki a taxi ülésén felejtette a táskáját, amelyben 10 ezer Euró volt. A barátai csúfos megjegyzéseire a következőket válaszolta: „Én keresztény vagyok, mit használna nekem a templomba járás, ha nem alkalmaznám az életben azt, amit ott tanulok, és amiben hiszek?”

A 2Móz 23-ban a becsületesség és a jóindulat elveit találjuk, amelyeket Isten törvényben adott Izraelnek. Annyira becsületesnek kel-

lett lenniük, hogy az eltévelyedett háziállatot is vissza kellett adniuk a tulajdonosának, még ha az az ellenségük volt is (4. vers). Az ellenséggel is barátságosan kellett viselkedniük: „Ha látod, hogy annak a számára, aki téged gyűlöl, a teher alatt fekszik, vigyázz, rajta ne hagyj; oldd le azt ő veled együtt” (5. vers). Gondoskodni kellett arról, hogy becsületesen járjanak el a szegény ember ügyében, és kiállni érte, amikor igazságtalanul és becsületlenül bánnak vele (6-9.). A mezőgazdászoknak minden hetedik évben nem volt szabad megművelniük a földet, hanem amit termett abban az évben, azt a szegényeknek kellett adniuk (10 és 11).

A becsületes emberek lehetnek kegyetlenek. A kedves emberek pedig lehetnek becsületlenek és elhanyagolhatják az igazságosságot. De amikor összekötitek a kedvességet és a becsületességet, egy csodálatos párt kaptok, amely Istent dicsőíti, és embertársaink áldására szolgál.

Segítsen az Úr, hogy a mai nap is megtegyünk egy lépést az isteni eszménykép felé.

13. AKI MEGBÍZHATÓ

„A legtöbb ember talál valakit, aki jó hozzá; de hű embert, azt ki találhat?” (Péld 20,6)

Gyakran okoznak nekünk csalódást azok az emberek, akik nem teljesítették az ígéretüket, ezért megbízhatatlannokká váltak. Egy családtag, aki megígérte, hogy gyakran fog írni, de nem tette meg. A lelkész megígérte, hogy meglátogatja a beteget, de át se lépte a kórház vagy a beteg otthonának küszöbét. Egy barát megígérte, hogy a bánatunkban mellettünk marad, de még csak fel se hívott bennünket. Mások megígérik, hogy imádkoznak értünk Istenhez, de gyorsan megfeledkeznek a szükségleteinkről. Valaki megígérte, hogy elintézi valami fontosat a számunkra, de azóta se jelentkezett. Ezért felmerül bennünk a kérdés: „Hű embert, azt ki találhat?”

A hűtleneknek, megbízhatatlannak bizonyult emberek tekintetében nem sokat tehetünk. Ám a saját odaadásunk és hűségünk tekintetében sok mindent tehetünk. Amikor megígérünk valamit, azt teljesítenünk kell. Ha megígérjük valakinek, hogy imádkozunk érte,

akkor meg is kell tennünk. Amikor a szeretetünkről és a mások iránti odaadásunkról beszélünk, már egy kis gesztus is bizonyítja, hogy komolyan gondoltuk.

Pál apostol azt mondta, hogy a Szentlélek egyik gyümölcse a hűség, vagyis odaadás (Lásd: 5,22). Isten megteremt bennünk egy erős és állhatatos lelket, ha komolyan figyelembe vesszük, amit másoknak mondtunk, és igyekszünk azt a lehető legjobb módon elvégezni.

Imádkozzunk ma Istenhez azért, hogy olyan személyek lehessünk, akikre mások támaszkodhatnak és számíthatnak, amikor szükségben vannak. Kérjük Őt, hogy olyan személyek legyünk, akik a megmérettetésben bebizonyították, hogy számítani lehet rájuk. Újítson meg bennünket Isten az Ő dicsőségére és a szükségben levők áldására.